

Karsten Petersen
Krårupvej 20
4990 Saksøbing

MILJØTILLADELSE

10. AUGUST 2022

Guldborgsund Kommune har den 17. maj 2022 modtaget ansøgning om miljøtilladelse til ændring af eksisterende kvægbesætning på ejendommen Krårupvej 20, 4990 Saksøbing.

Den eksisterende besætning ændre fra malkekøer til kvier samt evt. lidt kalve og goldkøer. Besætningen vil også overgå til regulering efter stipladsmodellen med den fleksibilitet det giver. Der ud over vil der blive opført en ny maskinlade samt en del af eksisterende plansilo tages i brug som møddingsplads.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 234607. Det er første version af skemaet, som har dannet grundlag for miljøtilladelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøtilladelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøtilladelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 10. august 2022 på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljø Administration, DMA.mst.dk. Findes her: Link. Se under vedhæftninger.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din eventuelle konsulent blive orienteret herom.

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration) link: <https://dma.mst.dk/>. Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen senest den 7. september 2022.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR & MILJØ
PARKVEJ 37,
4800 NYKØBING F.
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 22-014135
SAGSBEHANDLER:
ANNETTE BRUUN HANSEN
MOB +45 25181839
ABH@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på ét af følgende links <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>, <https://www.borger.dk/> eller <https://indberet.virk.dk/>. Søg efter "Klageportal" ved brug af de to sidstnævnte links. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen.

Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Guldborgsund Kommune, på mail: teknik@guldborgsund.dk, telefon 5473 1000 eller ved at sende et brev til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>.

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til denne afgørelse eller miljøtilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. 5473 1983 eller på E-mail abh@guldborgsund.dk.

Med venlig hilsen

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, via E-mail: sjl@sst.dk
- Det Økologiske Råd, via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, via E-mail: guldborgsund@dof.dk og kontakt@dofstor.dk
- Konsulent Mette Gold Frederiksen, E-mail mgf@agrovi.dk
- Anders Kappel, E-mail: anders@kaplevgaard.dk

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

GULDBORGSUND

§16 B MILJØTILLADELSE

§ 16 B MILJØTILLADELSE TIL KVÆGBESÆTNING PÅ KRÅRUPVEJ 20, 4990 SAKSKØBING

GULDBORGSUND KOMMUNE
AUGUST 2022
22-014134

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE.....	3
1.1	BAGGRUND.....	3
1.2	DATABLAD.....	4
1.3	RESUME.....	5
1.4	AFGØRELSE.....	6
2	VILKÅR FOR MILJØtilladelse.....	8
2.1	GENERELLE FORHOLD.....	8
2.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	8
2.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	8
2.4	NABOPÅVIRKNINGER.....	9
2.5	NATUR.....	10
2.6	GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDBLING.....	10
2.7	BEDST TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER.....	11
2.8	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING.....	11
2.9	ALTERNATIVE LØSNINGER og 0-ALTERNATIV.....	11
2.10	GENERELLE BEMÆRKNINGER.....	11
3	BEGRUNDELSE OG VURDERING.....	13
3.1	GENERELLE FORHOLD.....	13
3.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	13
3.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	16
3.4	NABOPÅVIRKNING.....	19
3.5	NATUR.....	24
3.6	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING.....	27
3.7	BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER.....	29
3.8	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING.....	30
3.9	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV.....	31
3.10	HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	31
4	OFFENTLIGHED OG HØRING.....	31
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION.....	32
6	BILAG.....	32

1 RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har den 17. maj 2022 modtaget ansøgning fra Karsten Petersen, Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing om § 16 b miljøtilladelse til kvægproduktion på Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing, med CVR-nr. 18200600. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk, og har skema nr. 234607. Det er version 1 af ansøgningskemaet, modtaget den 17. maj 2022, der ligger til grund for miljøtilladelsen.

Ansøger ønsker at ændre produktionen fra malkekøer til kvier og evt. lidt kalve og goldkøer. Der ud over ønskes det at overgå fra regulering efter antal dyr til regulering efter produktionsareal med den fleksibilitet dette medfører. Der ønskes desuden at bygge en ny maskinlade samt at tage en del af en eksisterende plansilo i brug som møddingsplads. Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i de eksisterende stalde. Der søges om flexgruppe alle kvæg.

Lovgivning

Miljøtilladelsen gives til et bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverfalde og ikke til et antal dyreenheder eller antal dyr.

Med rammerne for godkendelse/tilladelse opnås fleksibilitet i produktionen, idet der kan vælges at søge om flexgruppe af dyretyper f.eks. alle kvæg. Der kan her frit vælges mellem malkekøer, kvier, stude, ammekøer, slagtekalve og kalve på det godkendte produktionsareal. Dyrevelfærdskravene sætter begrænsning for hvor mange dyr, der må være på produktionsarealet.

I ansøgningen er der angivet, hvor mange m² produktionsareal der er, samt hvilke stald og dyretype der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere tilladelser

Der har ikke været foretaget godkendelsespligtige ændringer på bedriften siden 2006.

Den tilladte nudrift på bedriften er på 170 jersey køer, 128 jersey kvier samt 42 jersey kalve. Staldtypen er sengestald med spalter - kanal, linespil samt dybstrøelse.

8 års drift er ens med nudrift.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ejer driver/ejer ikke andre bedrifter end Krårupvej 20.

1.2 DATABLAD

Titel: § 16 b miljøtilladelse til kvægbesætning på Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing.

Tilladelsen omfatter: 747 m² produktionsareal til flexgruppe Alle kvæg (heste, får, geder), dybstrøelse.
1.502 m² produktionsareal til flexgruppe Alle kvæg, sengestald med spalter (linespil).
877 m² gødningsoverflade, flydende, gyllebeholder.
231 m² gødningsoverflade, fast, møddingsplads.
Ny maskinlade.

Dato ikrafttrædelse: 10. august 2022

Bedriftens navn og adresse: Ottosminde, Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing

CVR-nr.: 18200600.

CHR-nr.: 16707.

Ejendomsnummer: 376-0018722.

Matr.nr. og ejerlav: 10 a, Krårup By, Våbensted m.fl.

Bedriftens ejer og ansøger: Karsten Petersen, Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing.

Konsulent: Heidi Ledskov, VKST, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, tlf. 51489081, E-mail hsl@vkst.dk

Tilsynsmyndighed: Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. E-mail: teknik@guldborgsund.dk, tlf. 5473 1000.

Forhøring af ejer/konsulent: d. 4. juli 2022

Nabo/partshøring i perioden: d. 11. juli til 8. august 2022

Tilladelsesdato: d. 10. august 2022

Afgørelse annonceret: d. 10. august 2022

Klagefrist udløber: d. 7. september 2022

Søgsmålsfristen udløber: d. 10. februar 2023

Retsbeskyttelse udløber: d. 10. august 2030

1.3 RESUME

Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at ændre produktionen i eksisterende stalde. Der er ikke søgt om nye produktionsarealer. Eksisterende kostald ønskes tilladt til Flexgruppe Alle kvæg, sengestald med spalter (linespil) samt Flexgruppe Alle kvæg, heste, får og geder. Dybstrøelse. Eksisterende kviestald ønskes tilladt til Flexgruppe Alle kvæg, heste, får og geder. Dybstrøelse. Det samlede produktionsareal bliver på 2.249 m². Der ud over ønskes der opført en ny maskinlade. Opbevaring af husdyrgødning sker i eksisterende gyllebeholder. Der etableres en ny møddingsplads på en del af en eksisterende plansilo.

Nudrift og 8 årsdrift er ens, da der ikke har været sket godkendelsespligtige ændringer på bedriften siden 2006.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides. Ved overholdelse af de vilkår, som miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring bedriften, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder eller Natura 2000 områder.

De seneste Natura 2000-planer er gældende for 2016-2021. Nye planer i høring indtil 22-06-2022.

Det fremgår af gældende planer, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne. Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften, samt det faktum, at der ingen ændringer sker i eksisterende produktionsareal.

BAT (Bedste tilgængelige teknik)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ omfatter implementering af dele af IE-direktivet "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU².

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2225 af 27.11.2021

² Europa-Parlamentets og rådets Direktiv 2010/75/EU, af 24.11.2010, om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

Da bedriften har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, men mindre end 3.500 kg NH₃-N, skal der foretages en vurdering af om bedriften kan overholde BAT-niveauet for ammoniakemission. Der skal eventuelt fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen. Derudover skal der ikke ses på BAT.

Miljøkonsekvensvurdering

Denne tilladelse er givet efter 16 b, og der er derfor ikke krav om miljøkonsekvensvurdering.

Konklusion

Guldborgsund Kommunen vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger for og vilkår i tilladelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 b miljøtilladelse til kvægproduktion på Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing, hørende til bedriften med CVR-nummer 18200600. Tilladelsen gives ved overholdelse af de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens³ § 16 b, stk. 1, da den beregnede ammoniakemission fra bedriften, er på over 750 kg NH₃-N pr. år, men under 3.500 kg NH₃-N pr. år.

Bedriften er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøtilladelse til en bedrift med et samlet produktionsareal på 2.249 m² fordelt med 1.502 m² sengestald med spalter (linespil) samt 747 m² dybstrøelse og til Flexgruppe alle kvægtyper.

Desuden gives der tilladelse til gødningsopbevaring fordelt på 877 m² gødningsoverflade på gyllebeholder samt 231 m² gødningsoverflade møddingsplads.

Guldborgsund kommune meddeler miljøtilladelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at bedriften i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøtilladelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøtilladelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved tilladelsens ibrugtagning.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019.

SIDE 7/32

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det tilladte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt.

I det der ikke indgår byggeri af nye produktionsarealer i ansøgningen og dyretypen er flexgruppe alle kvæg anses miljøtilladelsen for værende udnyttet, når den er meddelt.

Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal.

2 VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.
3. Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4. Evt. overskudsjord fra udgravningen til maskinlade skal spredes jævnt ud i terrænet omkring ejendommen, hvorved terrænet vil blive hævet lidt, max. 0,5 meter. Alternativ kan jorden bortskaffes fra ejendommen i henhold til gældende bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord.
5. Eksisterende beplantning mod nord for den nye maskinlade må ikke fjernes.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang og staldindretning

6. Bedriften har maksimalt tilladelse til følgende produktionsarealer med den angivne staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit:

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Staldareal (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg: Sengestald med spalter (linespil)	2.477	1.502
	Flexgruppe alle kvæg, dybstrøelse		359
Kalvestald	Flexgruppe alle kvæg, dybstrøelse	388	388
I alt			2.249

Renholdelse

7. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at gulve holdes rene og tørre, samt at gangarealer og fodringsanlæg holdes rene.
8. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder er ryddelige og renholdte, således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn m.v.

Spildevand

- Al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald

- Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

- Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

2.4 NABOPÅVIRKNINGER

Lugt

- Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgener er så kortvarige som muligt.

Fluer og skadedyr

- Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

- Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00. Der vil dog kunne ske enkelte afvigelser.

Støj fra anlæg og maskiner

- Bedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelser overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A) (8 time)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A) (1 time)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)* (½ time)

*Støjniveauets maksimalværdi – målt ved tidsvægtning fast – må om natten ikke overstige 55 dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

- Hvis Guldborgsund Kommunes finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

17. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som anført i "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens areal og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

18. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for bedriftens eget areal. Væsentlighed vurderes af Guldborgsund kommune.

Lys

19. Ved indretning og drift skal det sikres, at naboerne ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer o.l.

2.5 NATUR

Ingen vilkår.

2.6 GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDTERING

20. Bedriften har maksimalt tilladelse til følgende overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg:

Type	Overfladeareal m ²
Flydende husdyrgødning (gyllebeholdere)	877 m ²
Fast husdyrgødning (møddingsplads)	231 m ²

Flydende husdyrgødning

21. Bedriften skal til stadighed kunne dokumentere, at den råder over opbevaringskapacitet for mindst 9 måneders produktion af gylle.
22. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpeump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
23. En eventuelt læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
24. Ved enhver pumpning af gylle skal der være opsyn med overpumpningen.

Fast husdyrgødning

25. Der skal anvendes tilstrækkelig strøelse til at sikre, at dybstrøelsen er tør i overfladen.

2.7 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Ingen vilkår.

2.8 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING INGEN VILKÅR

2.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Ingen vilkår.

2.10 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne tilladelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 52 skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer mv.
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29.11.2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 2512 af 10.12.2021 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse nr. 1401 af 26.11.2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

SIDE 12/32

- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 2307 af 06.12.2021 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
10. august 2022

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 BEGRUNDELSE OG VURDERING

Den miljøtekniske beskrivelse fremgår af bilag 1 (ansøgning).

I de følgende afsnit vil vilkår blive begrundet og det vil blive vurderet om den ansøgte produktion på Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing vil indebære væsentlig påvirkning af landskabet, omkringboende, miljø og naturen.

3.1 GENERELLE FORHOLD

Tilladelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing. Bedriften ejes og drives af Karsten Petersen, Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing under CVR-nr. 18200600.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår. Samtidig skal alle, der er ansatte på bedriften være bekendt med vilkårene i tilladelsen. Dette skal sikre, at beregninger og vurderinger, der ligger til grund for denne miljøtilladelse overholdes, samt sikre at vilkårene i tilladelsen overholdes

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune altid skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt om ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for dette vilkår er, at kommunen hurtig skal kunne komme i kontakt med ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

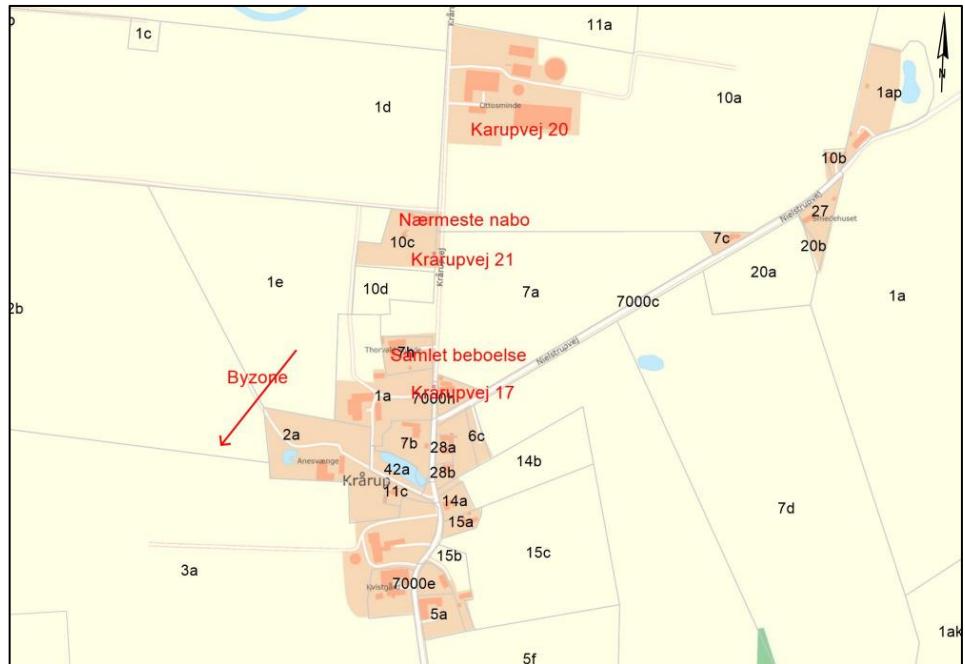
3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i det åbne land i landzonen. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Krårupvej 21, som ligger ca. 170 meter mod syd, syd-vest fra nærmeste staldhjørne. Krårupvej 17 er nærmeste nabobeboelse, som er at betragte som udgangspunkt for en samlet bebyggelse. Krårupvej 17 ligger ca. 330 meter syd, syd-vest fra bedriften.

Nærmeste byzoneområde er Maribo, som ligger ca. 3.200 meter mod syd vest.

Nedenstående kort viser placeringen af omkringboende i forhold til bedriften.

SIDE 14/32

Kort 1. Beliggenhed i forhold til omkringboende.

I og med der ikke opføres nye husdyr- og gødningsanlæg, er afstandskravene i husdyrbrugloven kap. 2 overholdt.

Udformning af bedriften fremgår af nedenstående kort.

Kort 2: Oversigtskort over husdyrbruget.

Da gældende afstandskrav jf. Kap. 2 i husdyrbrugsloven er overholdt, er der ikke meddelt dispensationer i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed.

Det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af bedriftens placering og lokalisering.

3.2.2 **Bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger**

Anlægget er placeret således, at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Anlægget ligger således uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, skovbyggelinjen, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, kystnærhedszonen, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer, værdifulde kulturmiljøer, samt fredede områder.

Bedriften overholder gældende regler, og der er ikke behov for at dispensere fra gældende lovgivning. Der er således ikke vurderet behov for at stille vilkår i relation til bygge- og beskyttelseslinjer eller fredninger.

3.2.3 **Udformning af anlæg og placering i landskab**

Bedriften fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle eksisterende bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden.

Der vil ikke blive opført nye husdyranlæg men en ny maskinlade. Maskinladen bliver på ca. 400 m², og vil blive placeret nord for den eksisterende maskinhal og vest for den eksisterende halmlade.

Bedriftens bebyggelses- og færdselsarealer vil udgøre en hensigtsmæssig enhed. Se kort 2.

For at sikre den landskabelige værdi mest muligt, er der stillet vilkår om at evt. overskudsjord fra udgravningen til maskinladen kan fordeles jævnt ud i området med en maksimal terrænændring på 0,5 meter. Alternativ skal jorden bortskaffes fra ejendommen under overholdelse af reglerne for flytning af jord⁴.

Der ud over er der stillet vilkår om at eksisterende beplantning nord for ejendommen ikke må fjernes. Den eksisterende beplantning vil skærme for naboers indblik til den nye maskinlade. Det er vurderet, at det ikke er nødvendigt at etablere ny beplantning ud over det eksisterende.

3.2.4 **Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier**

Anlægget ligger i et område, som er udpeget til bevaringsværdige landskaber. Bevaringsværdige landskabs områder er forbeholdt landbrugsdrift, hvor by vækst, herunder bolig- og erhvervsformål samt større rekreative områder eller tekniske anlæg generelt ikke må finde sted.

Landskabet omkring ejendommen er landbrugsjord med spredt beplantning og bebyggelser.

⁴ Bek om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord nr. 1452 af 07-12-2015

Anlægget er placeret uden for områder, der er udpeget som kulturarvsarealer, værdifuldt kulturmiljø, fortidsminder, specifik geologisk bevaringsværdi og friluftsområder. Dele af ejendommen er beliggende i område med økologiske forbindelse. Den del af ejendommen hvor husdyrbruget er placeret ligger uden for området.

Anlægget ligger i et område med drikkevandsinteresse, De gældende regler for tæthed og styrke af staldgulve mm., anses for tilstrækkelige til at sikre grundvandet mod forurening.

3.2.5 Samlet vurdering af lokalisering og planmæssige forhold

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold.

Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil få betydning for overholdelse af de lokaliserings- og planmæssige krav.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang og staldindretning

Bedriftens produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overflade på gødningslager, den såkaldte "stipladsmodel". Denne model forudsætter, at lugt-/og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset produktionsforhold.

Ved vurdering af bedriftens miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystem, gødningslager samt eventuelt anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om tilladelse til eksisterende produktionsareal med den fleksibilitet, der gives i lovgivningen med hensyn til antal dyr og vægt. Der inddrages ikke nyt produktionsareal. Der søges om flexgruppe; alle kvæg. Bedriften drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegning. Der er stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 1. Staldafsnit

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Staldareal (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg: Sengestald med spalter (linespil)	2.477	1.502
	Flexgruppe: Alle kvæg: Heste, får, geder. Dybstrøelse		359
Kalvestald	Flexgruppe: Alle kvæg: Heste, får, geder. Dybstrøelse	388	388
I alt			2.249

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør hvor mange dyr, der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Fleksibilitet og udnyttelse

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det tilladte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der vil således blive taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Staldanlæggene kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for de fastlagte vilkår og grænser jævnfør dyrevelfærdsreglerne. Enhver ændring ud over det fastsatte i vilkår kræver fornyet tilladelse/godkendelse.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50 % af den mulige produktion på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal. Kontinuitetsreglerne gælder for hver dyretype for sig.

3.3.2 Rengøring

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne. Det skal sikres, at stalde og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte anlæg kan medføre øgede lugtgener, samt evt. øget ammoniakfordampning. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig forebygger renholdelse, at skadedyr tiltrækkes og opformerer.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder skal renholdes, dels for at undgå lugt og dels for at undgå forurening af overfladevand samt tilhold af skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

3.3.3 Ventilation

Der er naturlig ventilation i staldene.

3.3.4 Fodring

På baggrund af "stipladsmodellens" forudsætninger for beregninger af emissioner af lugt og ammoniak er den ernæringsmæssige styring af ammoniakemissionen allerede indarbejdet i husdyrbrugloven.

3.3.5 Energi- / og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til belysning, foderbehandling og håndtering af husdyrgødning.

Energiforbruget vil falde med ca. 25 %, da der ikke længere vil være malkekvæg på ejendommen.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand. Bedriften anvender vand fra Våbensted Vandværk.

Vandforbruget vil falde med ca. 42 %, da kvier har et meget lavere behov for drikkevand end højtydende malkekøer, og malkeanlæg ikke skal vaskes.

3.3.6 Restvand, vaskevand og regnvand

Spildevand fra husdyrbruget ledes til gyllebeholder.

Der er stillet vilkår om, at restvand fra husdyrholdet skal føres til godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå, at vand fra vask af stalde, inventar og foderrekvisitter kan flyde til kloaker eller strømme til andre uhensigtsmæssige steder, hvor der kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Påfyldning og vask af marksprøjte foregår på anden ejendom, da der ikke foregår markdrift fra ejendommen længere.

Uforurenet regnvand fra tage o.l. ledes til dræn/grøft.

3.3.7 **Affald**

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav om placering og indretning af afhentningspladser. Der er ikke vurderet behov for at stille yderligere vilkår i relation til opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området.

Olief- og kemikalieaffald

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. veterinært affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Erhvervsaffald skal sorteres, så mest muligt kan genbruges. F.eks. kan rene fraktioner af papir og pap med stor fordel udsorteres og afleveres til genbrug. Endvidere kan flere og flere plastfraktioner afleveres til genbrug. Fremkommer der væsentlige mængder genanvendeligt affald, er der pligt til at sikre, at affaldet genanvendes. Pligten til kildesortering og afsætning af genanvendeligt affald til genanvendelse fremgår af affaldsbekendtgørelsen, og der skal derfor ikke stilles vilkår herom.

I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som pålægger alle erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald og sikre at væsentlige dele genanvendes.

3.3.8 **Råvarer og hjælpestoffer**

Olief/dieselolie

I henhold til BBR er der 2 olietanke på Krårupvej 20. Begge tanke er placeret over terræn. En tank på 5.900 liter fra 2010 samt en tank på 1.200 liter fra 2012.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings-/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen.

Øvrige olieprodukter

Der er stillet vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidig bør der etableres mulighed for opsamling af eventuelle spild.

Spildolie skal opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb jf. Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.

Andre nye olieprodukter bør opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Der opbevares ingen sprøjtemidler på ejendommen, da sprøjtning foretages fra anden ejendom.

3.3.9 Driftsforstyrrelser og uheld

Det er kun større husdyrproduktioner, omfattet af IE-reglerne, der skal redegøre for hvordan driftsforstyrrelser og uheld håndteres.

Det skal dog påpeges, at jf. gældende regler (§ 52 i husdyrbrugloven) skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Uden for normal arbejdstid skal miljøvagten kontaktes på tlf. 114. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.

3.3.10 Beredskabsplan

Det er kun husdyrbrug omfattet af IE-reglerne, der skal have en decideret beredskabsplan. Der er indsendt en beredskabsplan sammen med ansøgningen.

Guldborgsund Kommune vil dog opfordre alle husdyrbrug til at udarbejde et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Endvidere bør telefonnummer til ejer/driftsansvarlig fremgå. Oversigtskortet bør hænge flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

3.3.11 Biaktiviteter

Der er ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.3.12 Samlet vurdering af dyrehold, staldanlæg og drift

Det vurderes at ved overholdelse af vilkår og generel lovgivning vil bedriften kunne drives uden væsentlige gener i relation til dyrehold, staldanlæg og drift for omkringboende og naturen.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde og overfladeareal på gyllebeholdere og møddingspladser.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra bedriften er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.803,8 kg NH₃-N pr. år. Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 2. Ammoniakemission

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift	2.803,8 kg	83,2 kg (ift. Nudrift og 8 års drift)
Nudrift	2.720,6 kg	
8 års drift	2.720,6 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at emissionen fra bedriften stiger lidt i forhold til nudriften. Stigningen skyldes at der søges om flexgruppe Alle kvæg. Nudrift og 8 års driften er ens.

Ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer. Der er ingen ammoniakbegrænsende teknologier på bedriften.

Der er som tidligere nævnt, stillet vilkår til fastholdelse af forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslager (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning samt afsnit 3.6.1 om opbevaring af husdyrgødning).

3.4.2 **Lugt**

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra evt. opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke være væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til stalde, før lugten vurderes som værende væsentlig. Lugten kan uden for disse afstande være registrerbar, men vurderes ikke som værende til væsentlig gene.

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Krårupvej 20 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Tabel 3. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand* meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Krårupvej 21	83,5	211,4	Ja
Samlet bebyggelse Krårupvej 17	176,8	372,8	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v. Maribo	264,0	3.267,1	Ja

* De aktuelle lugtafstande er målt med udgangspunkt i et beregnet lugtcentrum for det samlede staldanlæg.

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone-/sommerhusområde, idet de faktiske afstande til de 3 beboelser/områdetyper er større end de beregnede geneafstande.

Geneafstanden for enkelt bolig og byzone er i husdyrgodkendelse.dk angivet med udgangspunkt i "FMK-modellen", som den først begrænsende model. Afstanden til samlet bebyggelse er angivet med "ny lugtvurderingsmodel", som den først begrænsende model.

Der gøres opmærksom på, at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for alle stalde og til kanten af nærmeste beboelser/områdetyper. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 324 m. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation af lugt

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som det ansøgte staldanlæg. De beregnede geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

I den aktuelle ansøgning er der ingen andre husdyrproduktioner med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N tæt på de omkringliggende beboelsetyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af husdyrbruget, er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget.

Lugt fra gyllebeholderen indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift.

For gyllebeholdere med naturligt flydelag er der lovkrav om logbog over flydelagets tilstand. Flydelaget skal min. 1 gang om måneden kontrolleres og resultatet af kontrollen skal noteres. Evt. udbedringer af flydelaget, samt omrøring og pumpning af gylle skal ligeledes noteres i logbog. Da det er et lovkrav, er der ikke stillet vilkår til flydelag og logbog.

For at mindske risikoen for lugtgener er der stillet vilkår om, at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op i og omkring stalde, foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for at få mad, skjule og formerer sig.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af staldtypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med, at dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdes af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen.

Bekæmpelse skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse og opnåelse af autorisation. Ansøger har oplyst, at bekæmpelse af rotter foregår via privat aftale med Nomus.

Der kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus, rotter mv.), som skal afhjælpes. Det vurderes, at bedriftens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 Transport

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår, kørsel med korn og halm i høsten. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. De

Øvrige transportere er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transportere på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at fastholde transporterne mest muligt inden for normal arbejdstid, er der stillet vilkår om, at transportere med tung trafik så vidt muligt skal planlægges til hverdage mellem kl. 7.00 og 18.00. Det er dog ikke alle transportere bedriften kan bestemme tidspunktet for. I vilkåret er der således åbnet for at der kan ske transportere uden for det ønskede tidsrum.

Antallet af årligt transportere falder en del ved den ansøgte produktion.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transportere til og fra ejendommen.

Spidsbelastning af støj er i forbindelse med flytning af dyr samt fodring.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj, og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om bedriften er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om bedriften vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til bedriftens placering og afstande til naboer. Det vurderes, at alle grænser for tilladelig støj og rystelser vil kunne overholdes.

Der er stillet vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt. Der er desuden stillet vilkår til udførelse af støjmåling/-beregning.

Miljøtilladelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med husdyrgødning, halm, foder o.l. inde på selve bedriften.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og hensynsfuld kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene.

Der er stillet vilkår om, at driften ikke må medføre støvgener uden for bedriftens areal. Det er Guldborgsund Kommune, som i givet fald afgør om eventuelle gener er væsentlige eller ej.

3.4.7 **Lys**

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

3.4.8 **Samlet vurdering af nabopåvirkninger**

Ansøger har redegjort for ammoniak, lugt, skadedyr, transport og støv. Der er i ansøgningen redegjort for de tiltag, der vil blive foretaget for at begrænse nabopåvirkningerne mest muligt, se bilag 1.

Samlet set vurderes det, at bedriften har foretaget de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse gener og forurening fra bedriften.

3.5 NATUR

3.5.1 **Ammoniakfølsom natur**

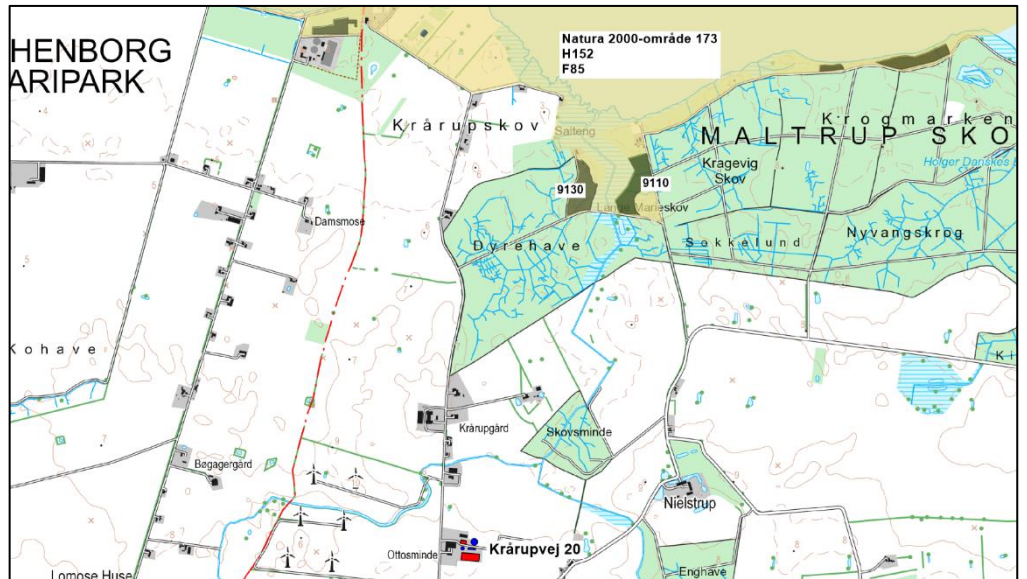
Det følgende afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 (Naturvurdering til § 16 b miljøtilladelse af landbrug, Ottosminde, Krårupvej 20, 4990 Sakskøbing).

Kategori 1-natur

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

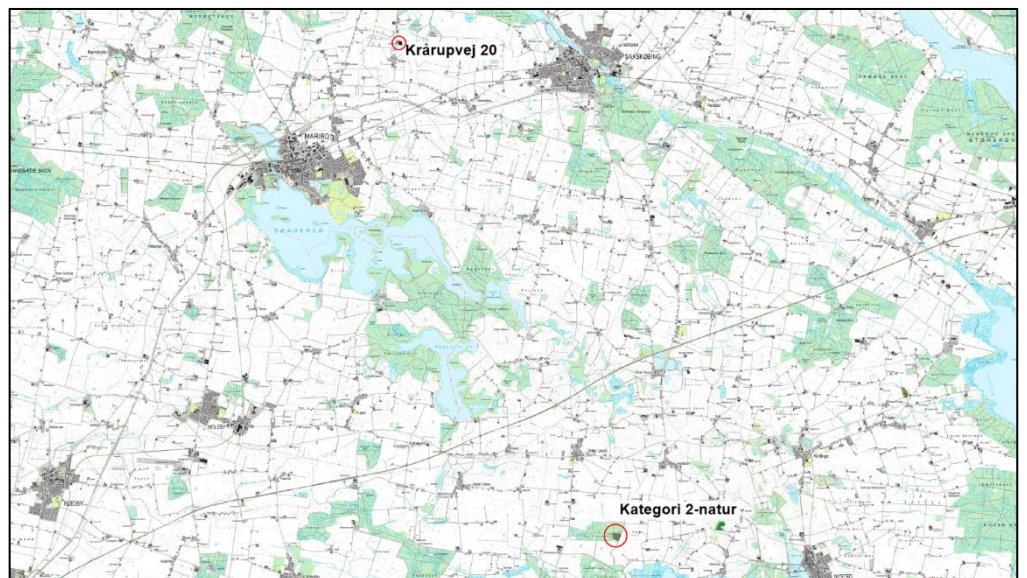
SIDE 25/32

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 173.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet, hvilket ikke overstiger bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

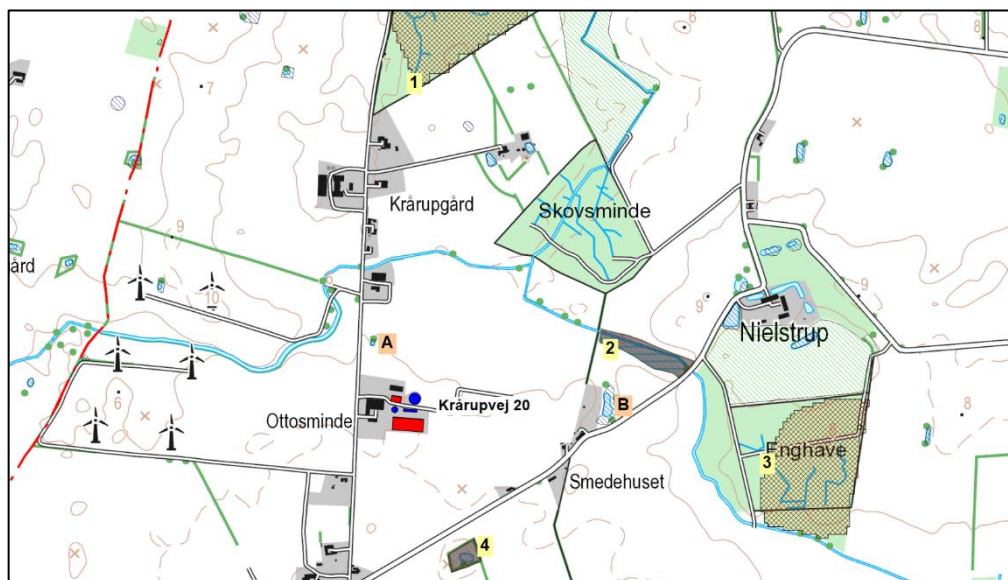
Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af henholdsvis ca. 140 m nordvest for husdyrbruget og ca. 440 m øst for husdyrbruget ligger to vandhuller/søer (lokalitet A og B på kort 5). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullerne, se yderligere beskrivelse i bilag 2. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kort 5. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-4) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-B).

3.5.1.1 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 1,5 km til Natura 2000-området, se kort 3.

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Krårupvej 20 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

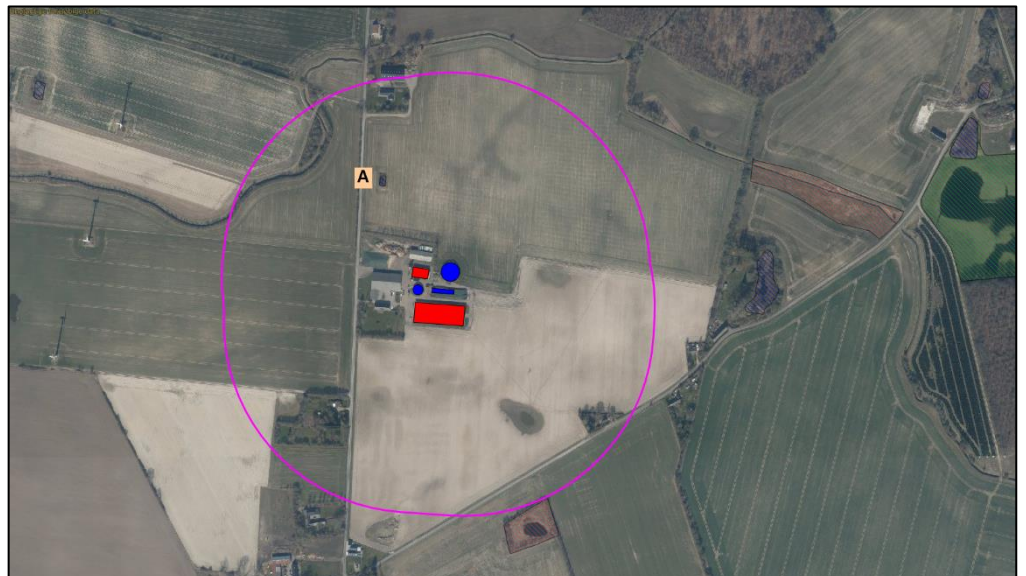
Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt

påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.5.1.2 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Kort 6. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå skraveret signatur = vandhul A) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

3.6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

3.6.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på bedriften består af både gylle og dybstrøelse.

Den flydende husdyrgødning (gylle) bliver afhentet af biogasanlæg og ført tilbage i eksisterende gyllebeholder.

Der vil blive etableret en møddingsplads i en del af den eksisterende nordligste plansilo. Der vil være plads til ca. 450 m³ dybstrøelse på pladsen.

Der er tilladt følgende opbevaring af husdyrgødning (biogasgylle) på bedriften:

SIDE 28/32

Tabel 4. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overflade-areal, m ² flydende	Overflade-areal, m ² fast	Overdækning	Kapacitet
Eksisterende gyllebeholder 1	2004	679		Naturligt flydelag	3.000 m ³
Eksisterende gyllebeholder 2	1986	198		Naturligt flydelag	880 m ³
Møddingsplads			231	Presenning	
Samlet		877 m²	231 m²		3.880 m³

Vilkåret er stillet, da det indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

3.6.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i kostalden. Biogasanlægget kommer og henter gylle direkte fra gyllekummen under stalden.

Den årlige produktion af gylle vil falde markant, når malkekøerne skiftes ud med kvier. Det anslås, at den årlige produktion af gylle ca. bliver 1.392 tons incl. rengøringsvand, drikkevandsspild mm.

Opbevaringskapacitet

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for bedriften opgjort til ca. 3.880 m³. Den samlede produktion er opgjort til ca. 1.392 m³ jf. standart tal fra Aarhus Universitet. Der er dermed kapacitet til ca. 33 måneders produktion af gylle.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er 9 måneders tilførsel. Retningslinjerne er således overholdt.

Der er stillet vilkår om, at bedriften til enhver tid skal råder over 9 måneders opbevaringskapacitet til gylle. Kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er kun en vejledning/anbefaling, derfor er det vurderet, at retningslinjen om tilstrækkelig opbevaringskapacitet skal fastholdes ved vilkår.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der stillet vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der stillet vilkår om, at der ved enhver pumpning mellem stald og gyllevogn samt mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med pumpningen. Vilkåret skal forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

3.6.3 Fast gødning incl. dybstrøelse, opbevaring

I en mindre del af kostalden samt kalvestalden går kvierne på dybstrøelse.

Dybstrøelsen fra staldene køres ud ca. hver 3. måned og udbringes enten direkte på arealerne eller placeres på møddingsplads.

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen skal opbevaring af dybstrøelse på møddingsplads være overdækket med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning. Da dette er et lovkrav, som alle husdyrbrug skal overholde, er der ikke stillet vilkår til overdækningen.

Der er stillet vilkår om, at der skal anvendes tilstrækkelig strøelse til at sikre, at dybstrøelsen er tør i overfladen. Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke forekommer højere ammoniakfordampning fra dybstrøelsen end forudsat i beregningerne.

Evt. markstak skal overholde de generelle regler for kompostering, placering, overdækning om maksimal ligge tid. Det er vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår ud over de generelle regler

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på bedriften.

3.6.2 Samlet vurdering af gødningsproduktion og -håndtering

Ansøger har redegjort for gødningstyper og mængder samt opbevaring og håndtering af husdyrgødningen, se bilag 1.

Samlet set vurderes det, at gødningen opbevares og håndteres forsvarligt, og at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med gødningsproduktionen og -opbevaringen.

3.7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

For tilladelser efter § 16 b er det kun ammoniakfordampning fra stald og lager der skal vurderes i forhold til BAT

3.7.1 Ammoniak

Ammoniakemission fra bedriften kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager, eller ved at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte hvilke virkemidler, der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og

SIDE 30/32

gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er opført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 234607, version 1, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 2.804 kg NH₃-N pr. år.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte er beregnet til 2.804 kg NH₃-N pr. år, og er dermed det samme som BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper og m² produktionsareal.

For at sikre, at ansøget i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives som ansøgt.

3.7.2 Samlet vurdering af BAT

Det vurderes, at bedriften efterlever princippet om BAT. BAT anvendes med hensyntagen til tekniske muligheder og med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet. Ved denne vurdering er der taget hensyn til bedriftens type og størrelse.

Samlet set vurderes det, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra bedriftens anlæg ved anvendelse af BAT.

3.8 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

For at kunne dokumentere at miljøtilladelsen og lovgivningen overholdes skal følgende være til rådighed på kommunens forlangende:

- Dokumentation for bortskaffelse af affald.
- Logbog over flydelag på gyllebeholderne samt beholderkontroller.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøtilladelsen og generelle krav er overholdt.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøtilladelsen og frivillige tiltag gennemføres og overholdes. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at der kan meddeles miljøtilladelse uden, at den ansøgte produktion vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

3.8.1 Samlet vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøtilladelsen overholdes.

3.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.9.1 **Alternative løsninger**

Der indgår ikke nye stalde i det ansøgte projekt. Det er kun dyreholdet der ønskes ændret fra malkekøer til kvier, samt at komme over på de nye regler, der giver mere fleksibilitet i udnyttelsen af de eksisterende rammer.

Der er derfor ikke set på alternativer.

3.9.2 **0-alternativ**

Et 0-scenariet på denne bedrift vil betyde, at produktionen på bedriften er låst og der vil ikke være mulighed for at udnytte de eksisterende rammer optimalt.

Desuden vil bedriften ikke blive omfattet af husdyrbrugloven, som reguleres efter produktionsareal.

3.9.3 **Samlet vurdering af alternative løsninger og 0- alternativ**

Det vurderes, at overgang til de nye mere fleksible godkendelser/tilladelser er et nødvendigt skridt for bedriften.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da det ansøgte dyrehold er under grænsen for IE-brug, er der ikke krav om at der i ansøgningen skal redegøres for tiltag i forbindelse med bedriftens ophør.

4 OFFENTLIGHED OG HØRING

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 65 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Det er vurderet, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i nærområdet og slet ikke i en anden medlemsstat, og ansøgningen er derfor ikke omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Udkast i høring/naboorientering

Udkastet til miljøtilladelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkastet til miljøtilladelse har været i høring hos ansøger, ansøgers konsulent, naboer samt øvrige parter med høringsfrist den **XX. xx** 2022 jf. § 56 og § 58 i husdyrloven.

Øvrige parter omfatter de nærmeste omkringboende, som eventuelt kan blive berørt af dyreholdet. Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 324 meter

Der er ikke gennemført høring af ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Kårupvej 20, ud over de ovenfor anførte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Der er ikke kommet bemærkninger eller indsigelser i høringsperioden.

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan den ansøgte kvægproduktion etableres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte produktion heller ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, lugt, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området omkring produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i tilladelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af bedriften kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

6 BILAG

Bilag 1: Ansøgning

Bilag 2: Naturnotat

**Ansøgning om miljøtilladelse
efter Husdyrgodkendelseslovens § 16b**

**Kvier og kalve i eksisterende malkekostald og kalvestald
samt etablering af ny maskinlade
på Krårupvej 20
4990 Saksøbing**

1. udgave maj 2022

Indholdsfortegnelse

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold	3
B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte	3
Indretning af staldene	3
Ændringer i forbindelse med udvidelsen	3
Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet	4
Lokalisering	5
Faste afstandskrav	5
Ammoniakfordampning og BAT-niveau	5
Påvirkning af natur	5
Lugtmission og nabogener	6
Transporter	7
Støv, støj, skadedyr og fluer	7
Energi	8
Vandforbrug	8
Spildevand	8
Affald og kemikalier	8
Driftsforstyrrelser og uheld	9

Resumé

Bedriften på Ottosminde, Krårupvej 20, Saksøbing, ønsker at blive miljøgodkendt efter den gældende godkendelsesbekendtgørelse, da der ønskes ca. 300 kvier (6 mdr. – kæl.v.) og evt. lidt kalve og goldkøer på ejendommen, og den nuværende tilladelse gælder til 170 jerseykøer, 128 jerseyopdræt (6 mdr.-kæl.v.) og 42 jerseykalve (0-6 mdr.).

Med den nye godkendelsesbekendtgørelse, der trådte i kraft 1. august 2017, skal ejendommens produktion fremadrettet alene vurderes efter størrelsen af produktionsarealet og ikke antallet af dyr.

Det ønskes at få godkendt produktionsareal på 1.861 m² i den eksisterende kostald samt 388 m² i en eksisterende kalvestald. Med den ønskede udnyttelse af stalde bliver produktionsarealet i alt 2.249 m².

Derudover ønskes det at opføre en ny maskinlade på ca. 400 m² på ejendommen, ligesom en del af den eksisterende, nordlige plansilo ønskes benyttet til møddingsplads for dybstrøelse i perioder.

Der findes to gylletanke på ejendommen, en på 3.000 m³ og en på 980 m³.

Ved en ændring fra malkekøer, opdræt og kalve, til opdræt og evt. lidt kalve og goldkøer, reduceres produktionen på ejendommen, og tilsvarende de evt. gener ift. luft, støj, støv, transporter mv. der måtte være.

Nedenfor findes de væsentligste oplysninger omkring driften på ejendommen.

Som det fremgår, er alle afskæringskriterier i husdyrgodkendelseslovgivningen overholdt og produktionen drives på stedet med størst mulig hensyntagen til natur, naboer og omgivelser.

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Oplysninger om bedriften og ejerforhold fremgår af IT-ansøgningssystemet.

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning af staldene

I den nuværende tilladelse er der tilladt et dyrehold på 170 malkekøer (jersey), 42 småkalve, og 128 opdræt.

Ændringer i forbindelse med udvidelsen

Det ønskes at få godkendt produktionsareal på 1.861 m² i den eksisterende kostald samt 388 m² i den eksisterende kalvestald. Med den ønskede udnyttelse af stalde bliver produktionsarealet i alt 2.249 m².

Derudover ønskes det at opføre en ny maskinlade på ca. 400 m² på ejendommen, ligesom en del af den eksisterende, nordlige plansilo ønskes benyttet til møddingsplads for dybstrøelse i perioder.

Staldene ønskes indrettet som vist i nedenstående skema fra IT-ansøgningssystemet.

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift i

Kostald Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 2477 m²

Øversigt over dyretyper og produktionsarealer + Opret et produktionsareal +

☐ Kopier til drifter (#521826) Alle kvæg; Sengestald med spalter (linespil) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 1502 m ²
☐ Kopier til drifter (#521098) Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 359 m ²
Samlet produktionsareal udgør			75.1 %
			1861 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift i

Kalvestald Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 388 m²

Øversigt over dyretyper og produktionsarealer + Opret et produktionsareal +

☐ Kopier til drifter (#521101) Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 388 m ²
Samlet produktionsareal udgør			100.0 %
			388 m²

Der ønskes opført en ny maskinlade på ca. 400 m² nord for den eksisterende maskinhal og vest for den eksisterende halmlade. Da der i forbindelse med ændringen opføres en ny bygning på ca. 400 m² på ejendommen, hvor der allerede er ca. 5.000 m² bygninger, og da bygningen opføres i tilknytning til eksisterende bygninger, vurderes projektet ikke at have en væsentlig påvirkning på de landskabelige værdier. Ejendommen vil fortsat fremstå som en harmonisk ejendom.

Der ønskes en kviebesætning på cirka 300 stk. opdræt og evt. nogle småkalve, hvilket er mindre end det nuværende tilladte dyrehold på 170 køer, 128 opdræt samt 42 kalve.

Foder opbevares i plansiloer og evt. ensilagestak.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Til gylle er der i alt opbevaringskapacitet på ca. **3.980 m³** i eksisterende gylletanke.

Der er ingen møddingsplads på ejendommen, derfor ønskes en del af den nordligste plansilo i perioder benyttet til dybstrøelse fra staldene. Arealet er på 230 m², og med 2 m høje sidemure, kan der være ca. 450 m³ dybstrøelse på pladsen.

Der produceres gylle i en del af kviestalden og dybstrøelse i den resterende del af kviestalden samt i kalvestalden.

Dybstrøelse fra staldene køres ud ca. hver 3. mdr. og udbringes enten direkte på arealerne eller placeres på møddingspladsen. Ejeren af bedriften har sikret, at lovgivningens krav til opbevaringskapacitet er overholdt.

Lokalisering

Bedriften ligger Guldborgsund Kommune i åbent landbrugsområde med god afstand til naboerne.

Faste afstandskrav

Bedriften overholder nedenstående afstandskrav:

- Almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m)
- Beboelse på samme ejendom (15 m)
- Naboskel (30 m)

Da alle afstandskrav er overholdt, er der ikke behov for at søge om dispensation.

Ammoniakfordampning og BAT-niveau

I ansøgningssystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode. Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningsystem. Husdyrbrugets ammoniakemission for ansøgt drift er på ca. 2.804 kg N/år og BAT er således overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2370	434	2804
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2370	434	2804
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Påvirkning af natur

Der ligger ingen naturområder i nærheden af ejendommen. Nærmeste §3-sø ligger ca. 140 m nord for kalvestalden. Der er ikke andre husdyrbrug i området, der giver anledning til kumulation på kategori 1 naturområdet. Der er oprettet naturpunkter i IT-ansøgningssystemet ift. kategori 1, 2 og 3 natur samt § 3-natur. Der er ingen merbelastninger af naturområderne, da ammoniakfordampningen i ansøgt drift falder i forhold til nudrift.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **2803,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **83,2** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **83,2** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3-sø nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,0
Kat. 3 skov nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Kat. 3 mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,7
Kat. 3 mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,5
Kat. 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1

Lugtemission og nabogener

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 84 m for nabo, 159 m til samlet bebyggelse og 264 m til byzone. Der er konkret 211 m til nabo på Krårupvej 21. Der er 373 m til samlet bebyggelse ved Krårupvej 17 og 3.267 m til byzone ved Skelstrup By.

Den ansøgte ændring overholder således lugtgenekriterierne til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Kort [Listevisning](#) **Resultater**

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Krårupvej 21	0	FMK	83,5	83,5	211,4	Ja
 Krårupvej 17	0	NY	176,8	159,1	372,8	Ja
 Skelstrup By, Hunseby	0	FMK	264	264	3267,1	Ja

Konsekvenszone: 324 m

Transporter

Transporter til og fra Krårupvej 20 foregår ad Krårupvej fra syd.

Afhentning/levering af biogasgylle: 3 gange om ugen nudrift, 2 gange om ugen i ansøgt drift.

Afhentning af mælk: Hver eller hver anden dag i nudrift, 0 i ansøgt drift.

Afhentning af brandbart affald: 1 gang om ugen i nudrift og ansøgt drift.

Ensilageplast køres til Refa i Nykøbing (Hasselø Nord) ca. 1 gang om måneden.

Transport af dyr: ca. 1 gang om måneden.

Afhentning af døde dyr: Ca. 3 gange/år i nudrift. Forventes det samme i ansøgt drift.

Afhentning af slagtedyr: ca. hver 14. dag i nudrift, 0 i ansøgt drift.

Indtransport af græs/majs: ca. 200 i nudrift, ca. 100 i ansøgt drift. Transporterne sker på få dage i sæsonen.

Kørsel af husdyrgødning til egne nærliggende udbringningsarealer vil ske uden transport på offentlig vej eller gennem byzone.

Gylletransporter: 40-50 læs/år i nudrift og ca. 30 i ansøgt drift.

Transport af halm til ejendommen foregår i perioden juli/august i nudrift ca. 70 læs og i ansøgt ca 35.

Da der tages hensyn ved kørsel, forventes ingen støv- eller støjgener i forbindelse med transporterne. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Det vurderes, at antal af transporter ikke vil give anledning til gener for omkringboende, da der er relativt god afstand til naboer, det er et relativt lille husdyrbrug og der tages hensyn til naboerne.

Støv, støj, skadedyr og fluer

I forbindelse med projektet vurderes det, at gener fra støv og støj generelt ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler, praksis for godt landmandskab og vilkår overholdes.

Fluer vil blive bekæmpet efter gældende regler, hvis der opstår et behov herfor.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af halm samt kørsel omkring bygningerne. Håndteringen vil foregå med stor afstand til naboer og strøelse med halm vil foregå inde i staldene.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vurderes at være begrænsede støjgener fra dyreholdet, da der er rimelig afstand til naboerne.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	I staldene samt arealerne omkring staldene	Ca. kl. 8.00 til 16 alle dage	Begrænset støj uden for bygningerne
Kørsel med maskiner	Traktor med vogn med gylle og dybstrøelse til udspretningsarealerne	Primært forår og efterår	Der tages hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning

Regelmæssig rengøring af stalde og oprydning på ejendommen vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Bekæmpelse af rotter foregår via aftale med Nomus.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener fra støv, støj og skadedyr for omkringboende, da der er stor afstand til naboer og der tages hensyn.

Energi

Energiforbruget for 2021 var 98.000 kWh (nudrift, hvor der var malkekøer på ejendommen). Det forventede elforbrug i ansøgt drift, hvor der kun vil være kvier og kalve (og derfor ikke bruges strøm til malkeanlæg) er ca. 25.000 kWh.

Et mere nøjagtigt tal for den kommende drift kan først opgøres i forbindelse med første årsregnskab.

Vandforbrug

Ejendommen modtager vand fra Våbensted Vandværk.

Vandforbruget i nudriften er ca. 6.000 m³, og det forventes at vandforbruget i ansøgt drift vil blive ca. 2.500 m³ om året, da kvier har et meget lavere behov for drikkevand end højtydende malkekøer.

Spildevand

Fra ejendommen ledes alt sanitært spildevand til minirensesanlæg.

Al øvrigt spildevand ledes til gyllebeholder og udbringes sammen med husdyrgødningen på arealerne.

Påfyldning og vask af sprøjte foregår på anden ejendom, da der ikke foregår markdrift fra denne ejendom.

Regnvand fra tagoverflader ledes til dræn/grøft.

Affald og kemikalier

Døde dyr opbevares på fast plads og afhentes efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag.

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	Ca. 2.500 kg (primært plast fra wrap)	Ca. 1.500 kg (primært plast fra wrap)	Container	Hasselø Nord eller Refa
Jern	Ca. 1.000 kg	Ca. 1.000 kg		Munk

Beskrivelse af kemikalier generelt

Type	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	0	0	-	Sprøjtning foretages fra anden ejd.af eksterne, derfor er der ikke sprøjtemidler eller emballage på ejendommen.
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	0	0	-	
Spildolie EAK kode 20 01 26	0	0	-	Der foretages ikke service af maskiner på ejd.
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker) EAK kode 18 01 03	Ca. 0,5 kg	Ca. 0,5 kg	Spand afl. på gb station Opbevares i medicinskab	Evt. medicinrester vil blive afleveret på apotek

Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici og gener

- Gylletanke kan springe læk, hvilket udgør en risiko for forurening af det omkringliggende miljø samt vandløb.

Beskrivelse af risikominimering

- Gylletanke kontrolleres jævnligt og får desuden 10 års beholderkontrol.

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol. Følgende punkter er anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Dyrlægerapporter gemmes i 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.

Evt. grænseoverskridende virkninger

Da husdyrbruget er lokaliseret langt fra den danske grænse, vurderes projektet ikke at udgøre en risiko for grænseoverskridende virkninger.

Ansvarlig konsulent:

Miljø- og arbejdsmiljøkonsulent Heidi Stine Ledskov

hsl@vkst.dk

tlf.: 5148 9081

Rådgivningsvirksomheden VKST, CVR: 35448020

Fulbyvej 15, 4180 Sorø, www.vkst.dk

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

OTTOSMINDE, KRÅRUPVEJ 20, 4990 SAKSKØBING

Bilag 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager.....	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur.....	3
1.1.2	Natura 2000-områder.....	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter.....	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

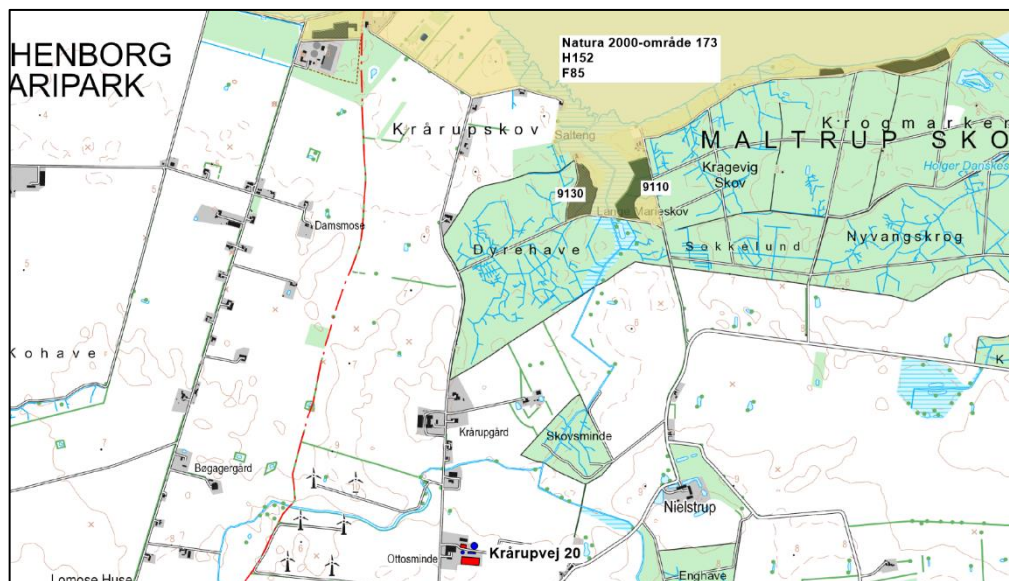
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Krårupvej 20 findes i Lange Marie-skov, som ligger ca. 1,5-1,6 km nord for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområderne er de kortlagte habitatnaturtyper 9130 Bøg på muld og 9110 Bøg på mor. Naturområderne ligger i habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85, som er en del af Natura 2000-område 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 173.

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):

9110 Bøg på mor: 10-20 kg N/ha/år
 9130 Bøg på muld: 10-20 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "Deposition af total kvælstof til miljøgodkendelser (2020)" på Danmarks Miljøportal beregnet til 7,65 - 11,4 kg N/ha/år i området omkring naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgnings-system beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Kommunens vurdering

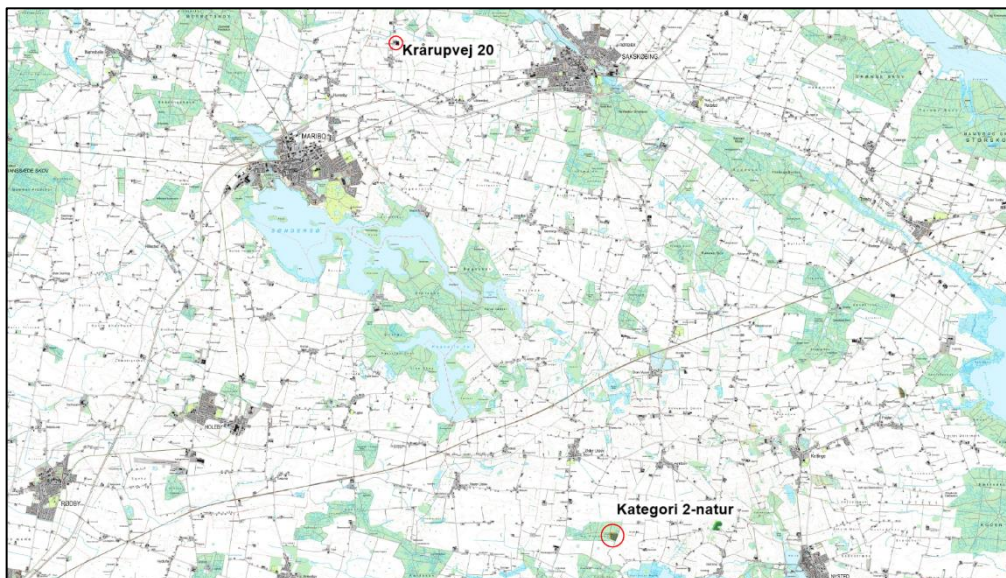
Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er et overdrev, som ligger i det sydøstlige hjørne af Ny Fredskov ca. 15,5 km syd for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet, hvilket ikke overstiger bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Kommunen kan kun sætte vilkår, hvis det ansøgte kan medføre en merdeposition på kategori 3-natur på mindst 1 kg N/ha/år. Naturområdet skal endvidere have en særlig regional eller lokal beskyttelsesinteresse og/eller en høj naturkvalitet.

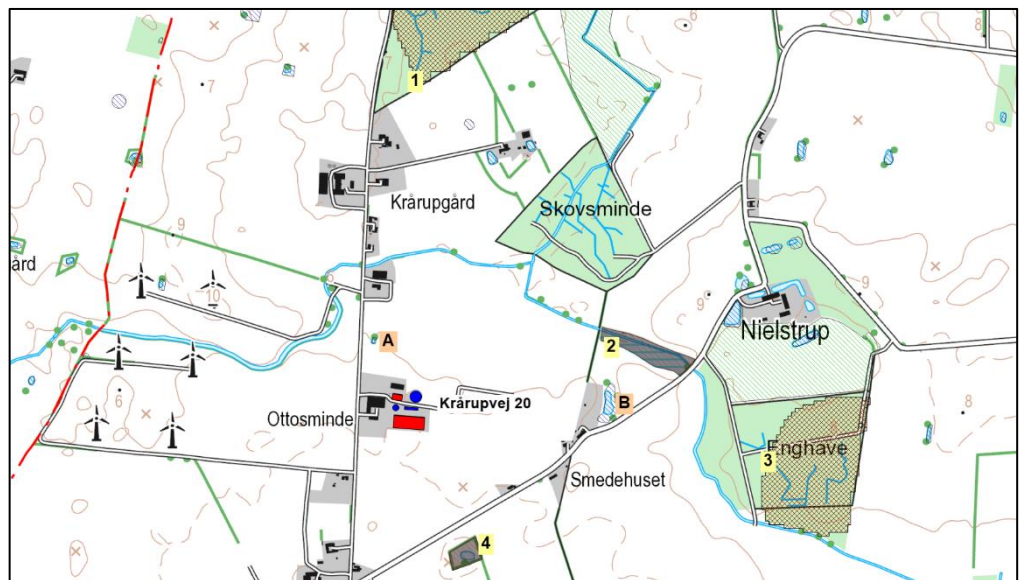
Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)
Løvskov	10-20 (skovbevoksede tørvemoser 10-15)
Nåleskov	10-20

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 10,4 kg N/ha/år i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "Deposition af total kvælstof til miljøgodkendelser (2020)" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget på Krårupvej 20 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-4) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-B).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved husdyrbruget.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1 Dyrehave	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
2	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
3 Enghave	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
4	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Lokalitet 1 og 3 er de to skove Dyrehave og Enghave, der ligger henholdsvis ca. 790 m nord og ca. 875 m øst for stald og lager. Begge skove er fredskov og består primært af løvskov. Der er ikke kendskab til forekomsten af særligt følsomme eller sjældne arter i de to skove. Skovene vurderes at være ammoniakfølsomme ud fra, at de er angivet som skov på Videnskaberne selskabs kort fra omkring 1780'erne samt på de høje målebordsblade fra perioden ca. 1862-1899. Der har således været skov på arealerne i mere end 200 år.

Mosen i lokalitet 2 ligger på begge sider af et åbent vandløb. Ifølge Miljøportalens Naturdatabase er mosen besigtiget den 24-11-2009 og 29-6-2017. Af besigtigelsen fra 2017 fremgår det, at mosen har en meget tæt og artsfattig vegetation, der er domineret af især rørgræs. Mosen har ringe (IV) naturtilstand.

Mosen i lokalitet 4 består af et fugtigt areal med et vandhul. Arealet er omgivet af en bræmme med træer. Ifølge Miljøportalens Naturdatabase er mosen besigtiget den 17-8-1995, hvor den beskrives som en lille mose i dyrket mark, og hvor vegetationen er domineret af lådden dueurt.

Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af henholdsvis ca. 140 m nordvest for husdyrbruget og ca. 440 m øst for husdyrbruget ligger to vandhuller/søer (lokalitet A og B på kort 3). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullerne, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

1.1.2 **Natura 2000-områder**

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kal-

des områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegningsgrundlag.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 1,5 km til Natura 2000-området, se kort 1.

Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F85).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	Rigkær (7230)
	Klinter eller klipper ved kysten (1230)	Bøg på mor (9110)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Bøg på muld (9130)
	Strandeng (1330)	Bøg på kalk (9150)
	Forklit (2110)	Ege-blandskov (9160)
	Hvid klit (2120)	*Elle- og askeskov (91E0)
	*Grå/grøn klit (2130)	
	Klitlavning (2190)	* angiver prioriteret naturtype eller art
	Kransnålalge sø (3140)	
Arter:	Skæv vindesnegl	Damflagermus
	*Eremit	Gråsæl
	Stor vandsalamander	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	

--

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F85		
Smålandsfarvandet nord for Lolland		
Arter:	Knopsvane (rastende)	Rørhøg
	Sangsvane (rastende)	Blishøne (rastende)
	Grågås (rastende)	Klyde
	Hvinand (rastende)	Fjordterne
	Toppet Skallesluger (rastende)	Havterne
	Havørn	Dværgterne

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtyperne 9110 Bøg på mor og 9130 Bøg på muld, som ligger i Lange Marie-skov, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Krårupvej 20 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 5, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 5, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå skraveret signatur = vandhul A) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der et enkelt vandhul, se kort 4. En beregning af ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 4. Vandhullet er firkantet og ligger frit i den dyrkede mark. På luftfoto fra 2021 kan det ses, at det er omkranset af vedplanter – formentlig pil.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Vandhul A	Ca. 135 m	Nord	1,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 5, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens

husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 5. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden manglefuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Trolldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskrånninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedeblad, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Kребseklø.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>